

Nr 147.

Av herr **Holmström**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om bidrag av statsmedel till kommun, som i sin tjänst anställer examinerad sjuksköterska.

Sjukvården å landsbygden lämnar mångenstädes mycket övrigt att önska. I städer och större samhällen finnes vanligtvis lätt tillgång till läkare och i dessa samhällen äro i regeln inrättade sjukkassor, som — utom det att de lämna en viss kontant sjukhjälp åt sina medlemmar — i många fall även uppgjort avtal med någon läkare, som på kassans bekostnad vid sjukdomsfall lämnar dem sin hjälp. På liknande sätt kan ett medlemskap i sjukkassa tillförsäkra medlem fria eller billigare läkemedel. Registrerad sjukkassa som lämnar sina medlemmar dylika förmåner erhåller visst bidrag av staten. Alltså gives det i de större samhällena tillfälle för dem som så önska, att för jämförelsevis billiga avgifter tillförsäkra sig läkarvård och läkemedel vid sjukdomsfall.

Helt annorlunda ställer sig förhållandena ute å den vidsträckta landsbygden. I dess små stugor står man ofta vid inträffad sjukdom mycket hjälplös. Man tillhör icke någon sjukkassa, man har lång väg till närmaste läkare och apotek, och vare sig den sjuke själv kan taga sig fram till läkaren eller denne skall hämtas till sjukbädden, är det förenat med för det fattiga hemmet så avsevärda kostnader, att man av ekonomiska skäl icke kan bereda den sjuke den hjälp han behöver. Förvisso har mången fattig far eller mor i förtid ryckts bort, från sina små därför att förhållandena icke medgivit, att läkarhjälp i rätt tid kunnat anskaffas. Huru ofta inträffar det inte t. ex. å landsbygden, att person i fattiga omständigheter, som insjuknat i blindtarmsinflammation och som icke har råd utan i yttersta nödfall hämta läkare, avlider därför att han försent fått klarhet om sjukdomens art och följaktligen också försent erhållit läkarvård. Icke sällan händer det att människor

på grund av obetydliga sår, som blivit vanvårdade, få blodförgiftning och duka under därför att de icke i rätt tid fått hjälp; många andra fall att förtiga.

Dessa missförhållanden skulle i många fall kunna avhjälpas, om det ute i kommunerna anställdes kompetenta sjuksköterskor, till vilka de sjuka kunde vända sig då så behövdes. Sköterskan kunde anlägga förband, vidtaga försiktighetsåtgärder då hon misstänkte sjukdom av epidemisk art föreligga, på egen hand sköta mindre farliga sjukdomar samt se till att läkare tillkallades då fara vore för handen.

Nu har visserligen en del landsting i sin tjänst anställt sjuksköterskor, som utstationerats här och var i länen, dock företrädesvis å större platser. En del i ekonomiskt hänseende lyckligt lottade kommuner ha även i sin tjänst anställt dylika sköterskor. Men det fyller icke på långt när det behov som föreligger. De flesta kommuner draga sig för de kostnader som en dylik tjänst skulle kräva, och det är ganska förklarligt, då ju kommunernas budget i många fall är hårt belastad med utgifter för fattigvård, skolor m. m. Om det bleve ordnat så att kommun, som i sin tjänst anställer kompetent sjuksköterska, vilken vore skyldig bistå de sjuka, finge åtnjuta bidrag av staten skulle säkerligen många dylika tjänster bli inrättade till fromma för såväl den enskilde individen som för samhället i sin helhet. Dessa tjänster kunde i likhet med barnmorsketjänsterna ordnas så, att två eller flera mindre kommuner kunde sammanslås till ett sjuksköterskedistrikt, medan å andra sidan vidsträcktare kommuner kunde uppdelas i två eller flera dylika distrikt.

På grund av vad som anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kuogl. Maj:t måtte anhålla, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om utredning huruvida bidrag av statens medel må kunna tilldelas kommun, som i sin tjänst anställer examinerad sjuksköterska.

Stockholm den 28 januari 1915.

Martin Holmström.